

5. Діло. — 1918. — 15 листопада
6. Окіншевич Л. Вступ до науки про державу і право / Л.Окіншевич. — Мюнхен, 1987. — 223 с.
7. Костів К. Конституційні акти відновленої Української Держави 1917 – 1919 років та їхня політично-державна якість / К.Костів. — Торонто, 1964. — 186 с.
8. Павлишин О.Й. Формування й діяльність представницьких органів влади ЗУНР –ЗО УНР (жовтень 1918 – червень 1919 рр.): автореф. дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук : 07.00.01 «Історія України» / О.Й.Павлишин. — Л., 2001. — 20 с.
9. Реєнт О. Проголошення ЗУНР: проблема легітимації / О.Реєнт // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. — 2009. — Вип. 18. — С. 11-19.
10. Вістник державних законів і розпорядків Західної області Української Народної Республіки. — Вип.10. — Станіслав. — 5 трав. 1919. — С. 69- 70.
11. Стахів М. Західна Україна в державнім будівництві та обороні. Нарис історії державного будівництва та збройної і дипломатичної оборони 1918–1923 рр. / М.Стахів. — В 6 т. — Т. 4. — Скрантон, 1960. — 192 с.
12. Тищик Б. Західноукраїнська Народна Республіка: 1918-1923 / Б. Тищик, О. Вівчаренко. — Коломия, 1993. — 120 с.
13. Західно-Українська народна республіка. 1918 – 1923. Документи і матеріали. Том 2. — Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. — 712 с.
14. Вістник державних законів і розпорядків Західної Области Української Народної Республіки. — Вип.3. — Станіслав. — 2 берез. — 1919. — С. 13 – 14.
15. ЦДАВО України. Фонд 3698. Опис 1. Справа 2. 51 аркуш.
16. ЦДІА України у м.Львів. —Ф.146.-Оп.8.-СПР.3046. — Арк.76-76 зв.
17. Український голос. — Тернопіль. — 13 квітня 1919 року. — Ч.75.
18. Кондратюк К. Дискусійні питання історії ЗУНР / К.Кондратюк // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. — 2009. — № 18. — С. 710 – 717.
19. Українська революція і державність (1917- 1920 рр.) / Т. А. Бевз [та ін.]. — К. : Парламентське вид-во, 1998. — 247 с.
20. Макарчук С. Українська республіка галичан. Нариси про ЗУНР. — Львів, 1997. — 192 с.

Стаття надійшла до редакції 20.11.2017

УДК 351.743

Роман Вікторія Петрівна
здобувач Науково-дослідного інституту
публічного права

ОЗНАКИ ТА ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНВАЛІД»

У статті здійснено дослідження термінологічного тлумачення поняття «інвалід». Проаналізовано наукові погляди з цього приводу та чинне законодавство. Акцентовано увагу на міжнародних правових актах в межах, який здійснено узагальнення поняття «інвалід» та окреслено його правовий статус. Акцентовано увагу на ототоженні поняття «інвалід» та «непрацездатний».

Визначено авторське бачення поняття «інвалід» та його ознак. Зазначено, що інвалідом можна вважати особу, яка має природжені або набуті протягом життя стійкі фізичні, психічні, інтелектуальні або сенсорні дефекти, вади або захворювання, що заважають їй повноцінно брати участь у суспільному житті нарівні із здоровими людьми, а також має офіційний документ, виданий органами державної влади, що підтверджує наявність інвалідності у конкретної особи.

Ключові слова: інвалід, непрацездатний, експертна комісія, свободи, права, людина, громадянин.

Roman V.P. FEATURES AND LEGAL DEFINITIONS OF THE TERM "INVALID"

The article explores the terminological interpretation of the term "invalid". Analyzed scientific views on this matter and the current legislation. Attention is focused on international legal acts within the limits that generalizes the concept of "disabled person" and determines its legal status. Attention is focused on the identification of the concept of "disabled" and "incapacitated."

The author's vision of the concept of "invalid" and its signs is defined. It is noted that a person who has congenital or acquired physical, psychological, or intellectual defects, defects or illnesses that prevent her from fully participating in public life on a par with healthy people can be considered a person with a disability, and also has an official document issued state authorities, confirming the presence of a disability in a particular person.

Key words: invalid, disabled, expert commission, freedoms, rights, person, citizen.

Постановка проблеми. Забезпечення основоположних прав та свобод людини і громадянина є невід'ємною складовою діяльності будь-якої демократичної держави. Конституція України визначає, що утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. У зв'язку з цим, механізм системи державних органів та органів місцевого самоврядування побудований за такими принципами, щоб в повній мірі сприяти реалізації прав осіб, які проживають в межах України.

Кожна людина має однаковий обсяг прав та спроможна самостійно, на власний розсуд реалізувати визначені Конституцією, законами України та чинними для України міжнародно-правовими актами права та свободи незалежно від расових, гендерних, релігійних, політичних, майнових та інших ознак. В даному контексті людина розглядається як безпосередньо біологічна істота, яка, в першу чергу, має природні, невід'ємні й невідчужувані права, які належать їй від народження. Ці права жодним чином не пов'язані із правовим статусом особи, зокрема, громадянством як зв'язком між людиною та державою, а беруть свій початок від об'єктивного факту – існування людини як живої істоти. Звичайно, невід'ємні, надані від народження права закріплені нормативно-правовими актами, але особливістю є те, що демократична держава не має можливості втручатись або обмежувати ці права, а лише повинна створювати умови для реалізації та забезпечення цих прав, а також можливості їх захисту у разі посягання на ці права або їх порушення. Такі права відносять до першого покоління прав людини, які поряд з другим, третім та дискусійним четвертим поколінням становлять систему прав людини в сучасному світі. Кожна людина володіє комплексом прав усіх чотирьох поколінь, однак, не кожна має змогу їх використати або застосувати в реальному житті.

Існує ряд об'єктивних та суб'єктивних чинників, які унеможливають реалізацію того або іншого конституційного права людиною. В даному контексті зосередимо увагу на тих причинах та умовах, що напряду пов'язані з статусом особи в суспільстві, її рівнем та способом життя тощо. Тобто, всіма тими обставинами, що в сукупності формують її як самостійний суб'єкт суспільного життя в державі. З урахуванням вищевказаного, всіх осіб можна поділити на певні соціальні верстви (прошарки) населення. Представники, що належать до конкретної верстви характеризуються приблизно однаковим рівнем доходів та подібним способом життя. Залежно від верств населення виділяють соціально захищені верстви населення та соціально-уразливі.

Особливої уваги потребують соціально-вразливі верстви населення, до яких можна віднести бездомних, пенсіонерів, інвалідів, дітей-сиріт, постраждалих від Чорнобильської аварії, малозабезпечені сім'ї, безробітних, осіб, які мають психічні захворювання та інших. Але, не виходячи за рамки нашого дисертаційного дослідження, предметом детального вивчення та ретельного аналізу будуть виступати інваліди, а саме – сфера забезпечення їх прав на території України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням забезпечення прав та свобод людини, а також проблемам їх реалізації в сучасних умовах присвячені праці багатьох науковців, серед яких необхідно виділити В.Б. Барчук, І.Л. Бородін, П.В. Вовк, Л.В. Голяк, С.К. Гречанюк, О.В. Грищук, В.О. Демиденко, І.Ю. Дір, О.Г. Марценюк, В.В. Мацюкін, А.П. Мукшименко, О.В. Негодченко, О.В. Синьов та інших. Зокрема, окрему увагу необхідно звернути на тих, хто безпосередньо займався дослідженнями проблематик, пов'язаних з реалізацією прав такої особливої категорії як інвалід. До таких вчених відносяться Н.П. Коробенко [1], О.Й.Лесько [2], О.М.Міщенко [3], О.В.Паровошник [4], С.В. Пасічніченко [5], В.І.Петрусевич [6], Є.Ю.Соболь [7] та інші.

Формування цілей статті. З метою всебічного дослідження адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення прав інвалідів, вважається за доцільне розглянути та визначити правову категорію «інвалід», її особливості, ознаки та зміст.

Виклад основного матеріалу. Етимологічно «інвалід» (від лат. *invalidus*) означає безсильний, слабкий. Вперше на міжнародно-правовому рівні термін «інвалід» був закріплений Декларацією про права інвалідів, прийнятою резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1975 р. Згідно зазначеної Декларації «інвалід» означає будь-яку особу, яка не може самостійно повністю або частково забезпечити потреби нормального особистого або соціального життя з вроджених або набутих протягом життя фізичних або розумових здібностей [8]. Відповідно до Конвенції про права осіб з інвалідністю (далі – Конвенція про права інвалідів) від 13.12.2006 р. до осіб з інвалідністю належать особи зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, які при взаємодії з різними бар'єрами можуть заважати їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими [9].

Великий тлумачний словник сучасної української мови (ред. В.Т.Бусел) акцентує на тому, що інвалідом є людина, яка (назавжди або на тривалий час) частково чи повністю втратила працездатність унаслідок поранення, хвороби, каліцтва чи старості [10, с. 494]. У тлумачному словнику російської мови (за ред. Д.Н. Ушакова) інвалідом визначається людина, яка втратила працездатність внаслідок каліцтва, хвороби або старості [11, с. 401]. Юридичний словник-довідник (за ред. Ю. С. Шемшученко) вказує, що інвалід – це особа, яка внаслідок хронічного захворювання або анатомічних дефектів, що викликають стійке, не зважаючи

на лікування, порушення функцій організму, змушена припинити професійну працю чи може працювати за умови значної зміни звичайних умов праці [12, с. 256-257].

Аналіз тлумачних словників дає змогу зробити висновок про певну обмеженість та замкненість на теоретичному рівні категорії «інвалід», що призводить до певної стагнації зазначеного поняття в медичній та юридичній літературі. Дійсно, науковці, що займалися розробками словників розглядають поняття інваліда лише в одновекторному напрямі, а саме – наявності або відсутності працездатності. На нашу думку, зазначена позиція є не зовсім вірною, адже стан «непрацездатності» не є основною характеристикою особи з інвалідністю. Зупинимось на цьому детальніше.

Похідним від «інвалід» виступає поняття «інвалідність», що означає стан особи, яка ідентифікується інвалідом, має відповідні ознаки (фізичні, психічні вади та розлади) та офіційний документ, виданий органами державної влади, що підтверджує ці ознаки. Не дивлячись на те, що з латинської мови «інвалідність» дослівно перекладається як «непридатний» (від лат. in – не та valid – придатний) [13, с. 74]. Міжнародна класифікація дефектів, інвалідності та непрацездатності, прийнята Всесвітньою організацією охорони здоров'я (1980 р.) [14] наголошує на тому, що «інвалід» та «непрацездатний» не тотожні категорії і на законодавчому рівні та у суспільстві повинні бути чітко розмежовані. В контексті цього потребує уваги Резолюція 48/96 Генеральної Асамблеї ООН «Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів» від 20 грудня 1993 року, яка остаточно відмежувала інвалідів від непрацездатних осіб шляхом чіткого визначення цих двох категорій. Так, термін «інвалідність» включає в себе значне число різних функціональних обмежень, які зустрічаються серед населення у всіх країнах світу, а термін «непрацездатність» означає втрату або обмеження можливостей участі в здійсненні трудової діяльності нарівні з іншими [15].

З вищезазначеного логічно випливає, що інвалідність не є показником непрацездатності і навпаки. Людина може бути визнана тимчасово непрацездатною незважаючи на наявність або відсутність статусу інваліда, при цьому інваліди можуть працювати в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, установах та організаціях тощо на рівних умовах зі здоровими особами. Тому пропонуємо розглядати категорію «інвалід» крізь призму діалектичного підходу, з одного боку, як соціально-правову категорію населення зі своїми специфічними особливостями, з іншого – як зміст, форму, структурну будову, тобто матеріальне вираження теоретичної категорії. Прикладом може слугувати українське законодавство, яке ст. 1 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» від 06.10. 2005 р. та ст. 2 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» від 21.03.1991 р. розкриває інтелект (від лат. розуміння, осягнення) категорії «інвалід». Так, інвалідом є особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити їй соціальний захист [16; 17].

Враховуючи термінологічний аналіз досліджуваного поняття, слід зазначити, що інвалідом можна вважати особу, яка має природжені або набуті протягом життя стійкі фізичні, психічні, інтелектуальні або сенсорні дефекти, вади або захворювання, що заважають їй повноцінно брати участь у суспільному житті нарівні із здоровими людьми, а також має офіційний документ, виданий органами державної влади, що підтверджує наявність інвалідності у конкретної особи.

Аналізуючи термінологічне тлумачення авторського визначення зазначеного поняття за доцільне постає необхідність виокремити його ознаки, адже саме вони в повній мірі характеризують особливості дефініції «інвалід».

1. Особа має природжені або набуті протягом життя дефекти, вади або захворювання. Дана ознака вказує на те, що для встановлення наявності інвалідності не має значення вік особи. Тобто, інвалідом може бути як немовля, так і особа похилого віку. Людина може стати інвалідом внаслідок життєвих ситуацій (чинників), наприклад, нещасний випадок на виробництві, непрофесійність співробітників медичних закладів (неправильно поставлений діагноз, неефективне лікування, застаріле медичне обладнання), власна недбалість, поранення, контузія тощо.

На законодавчому рівні виділяють такі причини інвалідності (п. 26 «Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1317): загальне захворювання; інвалідність з дитинства; нещасний випадок на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я); професійне захворювання; поранення, контузія, каліцтва, захворювання (пов'язані в захистом Вітчизни або військовою службою) [18].

2. Ці вади є стійкими – постійними або тривалими за часом. Законодавець оперує такими сталими словосполученнями як стійка втрата професійної працездатності, стійке обмеження життєдіяльності, стійке порушення функцій організму, стійкий чи необоротний характер захворювання. Стійкий (або константний, незмінний, стабільний, сталий) – це той, що довго зберігає і виявляє свої властивості [10, с. 1393]. Тобто, тимчасова хвороба або певний дефект, який протягом часу зникає, не може бути підставою для визнання особи інвалідом. Проте існуючи випадки, коли тимчасова хвороба чи дефект є правовою підставою встановлення групи інвалідності на певний проміжок часу.

3. Ці вади можуть бути фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними. Досить наявності лише однієї з вад, щоб особа могла бути визнана інвалідом. Класифікація основних видів порушення функцій організму людини законодавчо визначено в Інструкції про встановлення груп інвалідності, затвердженій Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05.09.2011 р. Зокрема, до основних видів порушення функцій організму людини належать: порушення психічних функцій (сприйняття, уваги, пам'яті, мислення, мови, емоцій, волі); порушення сенсорних функцій (зору, слуху, нюху, дотику, больової, температурної та інших видів чутливості); порушення статодинамічних функцій (голови, тулуба, кінцівок, рухливих функцій, статички, координації руху); порушення функції кровообігу, дихання, травлення, виділення, обміну речовин та енергії, внутрішньої секреції, імунітету тощо; мовні порушення (не обумовлені психічними розладами), порушення голосоутворення, форми мови – порушення усної (ринолалія, дизартрія, заїкання, алалія, афазія) та письмової (дисграфія, дислексія), вербальної та невербальної мови; порушення, які викликають спотворення (деформація обличчя, голови, тулуба, кінцівок, які призводять до зовнішнього спотворення, аномальні дефекти травного, сечовидільного, дихального трактів, порушення розмірів тулуба) [19]. Наявність або відсутність зазначених порушень встановлює медико-соціальна експертна комісія за поданням лікувального закладу, де на обліку знаходиться особа, що звертається для встановлення інвалідності.

4. Ці дефекти заважають особі повноцінно брати участь у суспільному житті нарівні із здоровими людьми. Не дивлячись на те, що держава зобов'язана створювати умови для можливості інвалідів користуватися своїми правами нарівні зі здоровим населенням, вони не завжди можуть включатися в громадянське життя та реалізувати весь спектр прав, наданих їм Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами. По-перше, це пов'язано з фізичними обмеженнями, адже інвалід в більшості випадків залежний від інших осіб або від спеціальних приладів та пристроїв, які забезпечують їх життєдіяльність. По-друге, вагому роль відіграє психологічний фактор. Інваліди (найчастіше ті особи, які набули вади протягом життя, а також ті, дефекти яких не пов'язані з психічними порушеннями), усвідомлюючи невідворотність або неможливість повного одужання й повернення до життя, яке передувало події, що призвела до інвалідності, схильні до різного роду розладів (наприклад, різні види депресії), а тому потребують професійної допомоги.

У зв'язку з цим, інваліди, окрім традиційного інтересу з боку медичних працівників та науковців у зазначеній сфері, дедалі частіше стають предметом дослідження психологів, соціологів, педагогів.

5. Особа має офіційний документ, виданий органами державної влади, що підтверджує наявність інвалідності у неї. Огляд осіб, що звертаються для встановлення інвалідності, проводиться згідно з Положенням про медико-соціальну експертизу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року № 1317. Дане Положення визначає процедуру проведення медико-соціальної експертизи хворим, що досягли повноліття, потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, інвалідам з метою виявлення ступеня обмеження життєдіяльності, причини, часу настання, групи інвалідності, а також компенсаторно-адаптаційних можливостей особи, реалізація яких сприяє медичній, психолого-педагогічній, професійній, трудовій, фізкультурно-спортивній, фізичній, соціальній та психологічній реабілітації [20]. В залежності від ступеня розладу функцій органів та системи організму й обмеження життєдіяльності особі, яка визнана інвалідом встановлюється I, II або III група інвалідності. I група інвалідності залежно від ступеня втрати здоров'я інваліда та обсягу потреби в постійному сторонньому догляді, допомозі або нагляді поділяється на підгрупи А і Б [19]. Висновок МСЕК про наявність у особи хвороб та дефектів, що підтверджує стан інвалідності є підставою для видачі цій особі відповідного документу, яким виступає довідка медико-соціальної експертної комісії.

Висновки. Симбіоз названих ознак у своїй сукупності формують поняття «інвалід», а поетапне висвітлення кожної з цих ознак дозволяє зробити висновок, що інваліди виступають окремою категорією населення, які хоч і мають певні фізичні або психічні вади або захворювання, однак є повноправними членами суспільства й наділені аналогічними зі здоровими людьми правами, які правомочні реалізувати. Жодна з ознак не вказує на те, що особа, яка визнана інвалідом є працездатною.

Список використаних джерел:

1. Коробенко Н.П. Пенсійне забезпечення по інвалідності в солідарній пенсійній системі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Київ, 2010. 20 с.
2. Лесько О.Й. Зайнятість та професійна реабілітація осіб з обмеженими фізичними можливостями (методологія, проблеми, шляхи вирішення): дис...канд. екон. наук: 08.09.01. Національна академія наук. Київ, 2003. 257 с.
3. Міщенко О.М. Обґрунтування та розробка системи надання медико-соціальної допомоги дітям-інвалідам: дис...канд. мед. наук: 14.02.03. Харківський національний медичний університет МОЗ України. Харків, 2009. 239 с.
4. Паровишник О.В. Адміністративно-правове регулювання в сфері забезпечення прав інвалідів: дис...канд. юр. наук: 12.00.07. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 231 с.

5. Пасічніченко С.В. Адміністративно-правове регулювання соціального захисту інвалідів в Україні: дис...канд. юр. наук: 12.00.07. Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Київ, 2011. 234 с.
6. Петрусевич В.І. Адміністративно-правове регулювання зайнятості інвалідів: дис...канд. юр. наук: 12.00.07. Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2012. 226 с.
7. Соболев Є.Ю. Діяльність органів публічної влади щодо реалізації захисту прав та свобод інвалідів: адміністративно-правова теорія та практика: дис...док. юр. наук: 12.00.07. Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2015. 546 с.
8. Декларація про права інвалідів: прийнята резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1975 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_117.
9. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.). гол, ред. В. Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ Перун, 2005. 1728 с.
11. Толковый словарь русского языка. Под ред. Д.Н. Ушакова. М.: Гос. ин-т «Сов. энцикл.»; ОГИЗ; Гос. изд-во иностр. и нац. слов., 1935-1940. 4 т. 1562 с.
12. Юридичний словник-довідник. За ред. Ю.С.Шемшученка. К.: «Феміна», 1996. 696 с
13. Ярошкевич А.В. Краткий толковый словарь медицинских терминов, используемых в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: учебное пособие. Ставрополь: Изд-во СтГМУ, 2013. 202 с.
14. International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps. The World Health Organization. 1980. URI: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/41003/1/9241541261_eng.pdf
15. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів: Резолюція 48/96 Генеральної Асамблеї ООН від 20 грудня 1993 р. URI: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_306
16. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 06.10. 2005 р. Офіційний вісник України. 16.11. 2005. № 44, Ст. 15.
17. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 21.05.1991. № 21, Ст. 252.
18. Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1317. Офіційний вісник України. 18.12.2009. № 95. Ст. 52.
19. Інструкція про встановлення груп інвалідності: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.09.2011 р. Офіційний вісник України. 02.12.2011. № 91. Ст. 251.
20. Положенням про медико-соціальну експертизу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року № 1317. Офіційний вісник України. 18.12.2009. № 95. Ст. 52.

Стаття надійшла до редакції 16.11.2017

УДК 340.12

Кудрявцев Ігор Олексійович

аспірант Класичного приватного університету

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Здійснено порівняльний аналіз українського законодавства у сфері забезпечення ядерної безпеки та його відповідності міжнародних нормативно-правовим актам. Водночас виділяються та аналізуються основні прорахунки та недоліки ядерного законодавства, це: відсутність однозначного тлумачення термінів та понять, їх невідповідність європейському глосарію у цій сфері; дублювання повноважень органів державного регулювання і управління, особливо на відомчому рівні, обмеження самостійності деяких із них; наявність прогалів в нормативно-правових документах, звідси неповнота правового регулювання та колізійність окремих правових положень; суперечність положень нормативних актів законодавчим вимогам; невідповідність деяких норм українського законодавства європейським стандартам.

Ключові слова: правове регулювання, законодавчі акти, ядерна енергетика, прорахунки та недоліки, законодавчий орган, європейське законодавство, радіоактивні речовини.

Kudryavtsev I.O. PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF NUCLEAR POWER ENGINEERING

The comparative analysis of Ukrainian legislation in the field of nuclear safety and its compliance with international legal acts is carried out. At the same time, the main mistakes and shortcomings of the nuclear legislation are highlighted and analyzed, namely: the lack of unequivocal interpretation of terms and concepts, their non-compliance with the European glossary in this area; duplication of powers of state regulation and management bodies, especially at the departmental level, limiting the independence of some of them; the presence of gaps in legal